

Basisondersteuning SWV Twente Noord PO

Vastgesteld in ALV 15-04-2026

Versie 1 besproken met besturen/medewerkers kwaliteit en proces/feedback besproken in ALV	Februari 2026 - 18/2/26 (ALV)
Versie 2 besproken met medewerkers kwaliteit/bestuurders	17/3/26
Versie 3 besproken in Bestuur SWV en OPR	30/3/26
Versie 4 besproken in ALV SWV	15/4/26

1. Achtergrond

Binnen ons samenwerkingsverband zijn we doelgericht op weg naar inclusief onderwijs: onderwijs waarin elke leerling zich gezien voelt, zich kan ontwikkelen en – waar mogelijk – in de eigen school en groep blijft. We werken vanuit het uitgangspunt dat inclusief onderwijs begint bij sterk, betekenisvol en goed georganiseerd onderwijs voor alle leerlingen. Dit versterkt de toegankelijkheid van ons onderwijs en vermindert segregatie. Een sterke basis op elke school is hiervoor een randvoorwaarde.

Figuur 1: de doorlopende ondersteuningsroute in het onderwijs (gegenereerd met Google Notebook LM)

Basiskwaliteit, basisondersteuning en extra ondersteuning vormen samen die sterke basis: het gaat om één doorlopende ondersteuningsroute.

- *Basiskwaliteit* betreft het onderwijs aan alle leerlingen.
Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor de basiskwaliteit. De standaard hiervoor wordt bepaald door het inspectiekader PO.
- *Basisondersteuning* betreft preventieve en licht-curatieve interventies die elke school kan bieden.
Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de basisondersteuning. De standaard hiervoor bepalen we gezamenlijk en de afspraken hierover zijn vastgelegd in dit document.
- *Extra ondersteuning* wordt ingezet wanneer de ondersteuningsbehoefte van een leerling structureel de basisondersteuning overstijgt. Dit kan bijvoorbeeld plaatsvinden via arrangementen of specialistische ondersteuning. In geval van extra ondersteuning wordt een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld.

Dit document heeft betrekking op de *basisondersteuning* en kadert:

- wat elke school binnen ons samenwerkingsverband biedt aan basisondersteuning;
- hoe we de regie en rolverdeling organiseren;
- hoe we de uitvoering van de basisondersteuning monitoren, versterken en borgen.

De afspraken in de basisondersteuning hebben we gezamenlijk gemaakt en vastgelegd. Iedereen die werkzaam is binnen en/of betrokken is bij ons samenwerkingsverband - professionals, leerlingen en hun ouders - weet wat er verwacht mag worden aan basisondersteuning op elke school. Het kan dus niet voorkomen dat een school een leerling op basis van een ondersteuningsvraag die onder de basisondersteuning valt, weigert of extra ondersteuning aanvraagt.

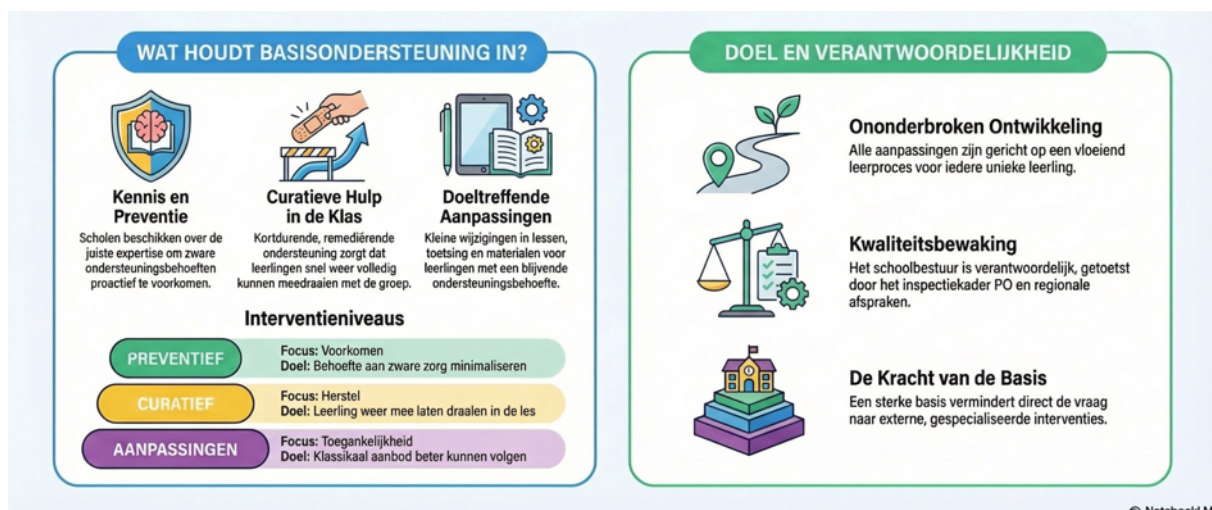
2. Kaders basisondersteuning

De basisondersteuning bestaat uit een drietal onderdelen (aangepast overgenomen uit het Advies landelijke norm Basisondersteuning):

1. Scholen hebben kennis en/of beleid om bepaalde ondersteuning te kunnen bieden, zodat zij het ontstaan van lichte of zware ondersteuningsbehoeften kunnen voorkomen (preventief);
2. Scholen biedt lichte en kortdurende, veelal remediërende ondersteuning die binnen school geboden wordt om leerlingen weer mee te laten draaien in de lessen voor de gehele groep (curatief);
3. Scholen bieden kleine doeltreffende en haalbare aanpassingen aan de lessen, de toetsing, het schoolgebouw, de materialen en toerusting van leerlingen. Deze aanpassingen worden ter ondersteuning ingezet en hebben als doel om ervoor te zorgen dat leerlingen die een blijvende ondersteuningsbehoefte hebben, het klassikale onderwijsaanbod (beter) kunnen volgen.

Het kan bij de basisondersteuning gaan om aanpassingen voor bepaalde groepen leerlingen, maar het kan ook gaan om aanpassingen die worden geïntegreerd in het onderwijs voor alle leerlingen. Aan de basis hiervan ligt het uitgangspunt dat alle leerlingen een ononderbroken ontwikkelproces moeten kunnen doorlopen.

Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor de basiskwaliteit en de kwaliteit van de uitvoering van de basisondersteuning op de scholen. Daarbij wordt de standaard voor de basiskwaliteit bepaald door het inspectiekader PO; de standaard voor de basisondersteuning bepalen we gezamenlijk. We gaan er daarbij vanuit dat hoe sterker de basiskwaliteit en de basisondersteuning van een school is (op school- en groepsniveau), hoe minder leerlingen behoefte zullen hebben aan extra ondersteuning en interventies.

Figuur 2: De pijlers van de basisondersteuning (afbeelding gegenereerd met Notebook LM)

Als interventies nodig zijn, die niet in de basisondersteuning staan beschreven, zal extra ondersteuning georganiseerd moeten worden (zie voor nadere uitwerking het

ondersteuningsplan). De school is verantwoordelijk voor de zorg en ondersteuning die de leerling nodig heeft. Deze *zorgplicht* geldt voor kinderen vanaf drie jaar, zodra het kind schriftelijk is aangemeld. De school onderzoekt of ze de benodigde ondersteuning kan bieden. Wil de school daarvoor een psycholoog of orthopedagoog inschakelen of informatie opvragen bij een andere instantie, dan moeten de ouders daarvoor toestemming geven. De invulling en bekostiging van deze extra ondersteuning is afhankelijk van wat nodig is en door wie de ondersteuning geboden wordt.

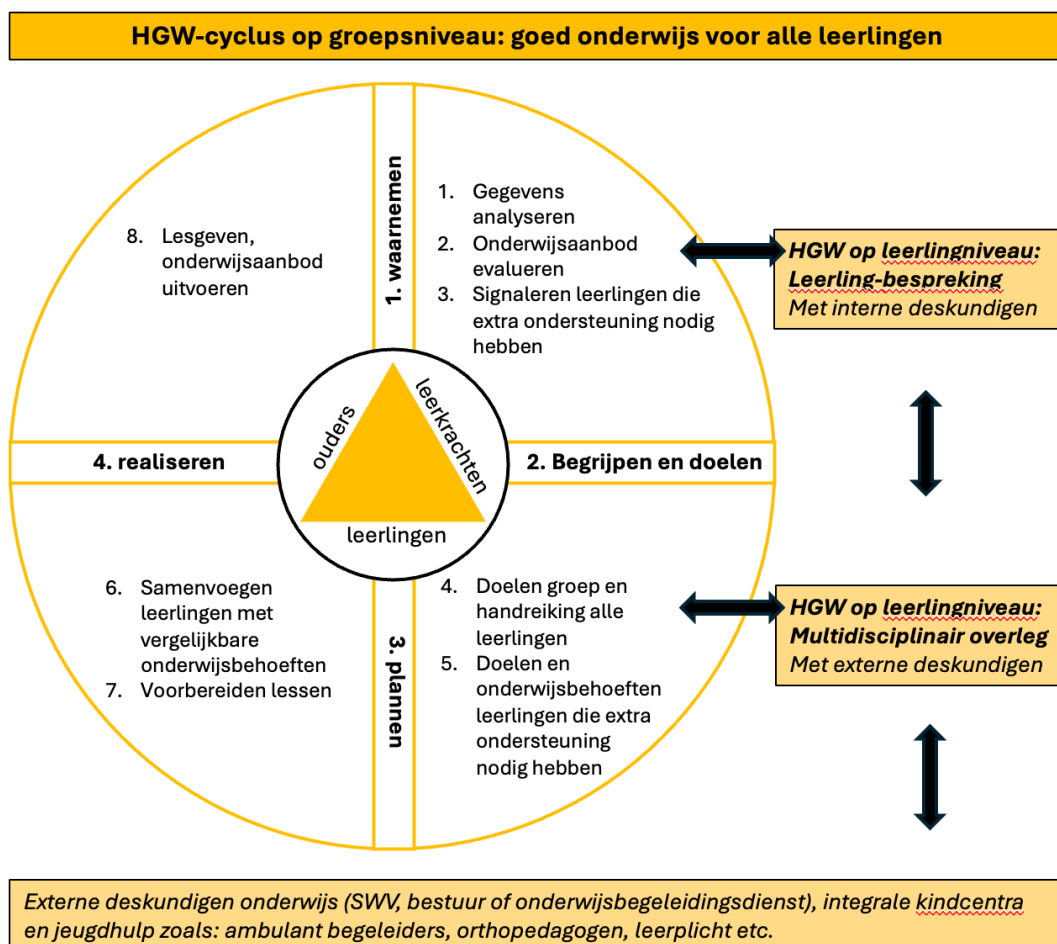
3. Basisondersteuning en de uitgangspunten van handelingsgericht werken

Het ontwikkelen van goed onderwijs voor alle leerlingen doen we door handelingsgericht te werken (HGW). HGW is erop gericht om leerlingen te (h)erkennen in wie ze zijn en wat ze nodig hebben om zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen.

HGW heeft zeven uitgangspunten:

1. We werken doelgericht
2. Het gaat om wisselwerking en afstemming
3. Onderwijsbehoeften staan centraal
4. Leerkrachten maken het verschil, ouders doen er evenzeer toe.
5. Positieve aspecten van leerlingen, leerkrachten en ouders zijn van groot belang
6. Betrokkenen werken constructief samen
7. De werkwijze is systematisch en transparant.

De afspraak is dat alle scholen die bij het samenwerkingsverband zijn aangesloten, handelingsgericht werken. In deze doelgerichte, systematische, cyclische en transparante manier van werken ligt de focus op wat er goed gaat en in welke situatie. Die positieve aspecten bieden perspectief: dat wat goed gaat, wordt verder uitgebreid. Dat gebeurt in samenwerking met de leerling, de ouders en zo nodig met specialisten.

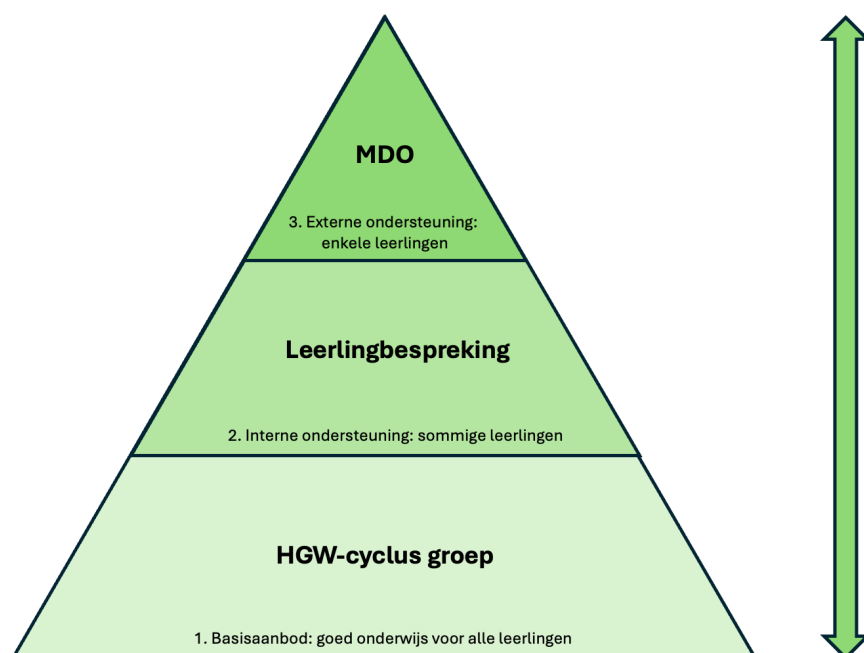

Figuur 3: HGW cyclus op groepsniveau: goed onderwijs voor alle leerlingen (HGW, Pameijer)

HGW vraagt van leerkrachten een onderzoekende en nieuwsgierige houding waarbij gedacht wordt in kansen en mogelijkheden van leerlingen in samenwerking met ouders. De planmatige aanpak vraagt om een professionele cultuur binnen de school. Leerkrachten dienen zich bewust te zijn van hun invloed op het leren, de werkhouding en het gedrag van leerlingen en hier op te reflecteren.

4. De onderwijs-ondersteuningsstructuur op de scholen

Een goede onderwijs-ondersteuningsstructuur is voorwaardelijk voor tijdige signalering en zo snel mogelijk passende ondersteuning kunnen bieden. Elke school in ons samenwerkingsverband heeft een heldere onderwijs-ondersteuningsstructuur die bij iedere leerkracht bekend is. Elke school heeft heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.

Figuur 4: Drie niveaus van onderwijs en ondersteuning (HGW, Pameijer)

De onderstaande afspraken zijn randvoorwaardelijk voor een heldere onderwijs-ondersteuningsstructuur:

1. Elke school zorgt voor een passende inclusieve leeromgeving
De school creëert een zo passend en zo inclusief mogelijke leeromgeving die aansluit bij onderwijsbehoeften van alle leerlingen. Zo nodig wordt externe ondersteuning ingeschakeld en indien het echt niet anders kan volgt doorverwijzing naar passende expertise/voorzieningen buiten de school.
2. Elke school differentieert het aanbod (onderdeel basiskwaliteit)
De school differentieert in het onderwijsaanbod, past leermiddelen en toetsprogramma's aan (bijv. extra tijd, aangepaste materialen) en zet basale hulpmiddelen in. Dit met het doel om de ontwikkeling van de leerling te stimuleren,

maar ook om de zelfredzaamheid van de leerling te vergroten. Uitgangspunt hierbij is dat zoveel mogelijk leerlingen de gestelde doelen en functioneringsniveaus bereiken. Scholen kunnen hun ondersteuning op verschillende niveaus organiseren: een basisaanbod voor de meeste leerlingen, extra ondersteuning binnen de school wanneer dat nodig is en intensievere ondersteuning voor een kleinere groep leerlingen. Hoe scholen hun onderwijs organiseren (bijvoorbeeld in jaargroepen, maar ook in units) kan verschillen, maar het onderscheid in ondersteuningsniveaus blijft hetzelfde.

Figuur 4: differentiëren volgens de differentiatiecirkels (het Mickey Mouse model) (HGW, Pameijer)

3. Elke school werkt constructief samen met ouders & externe partners
De school stemt altijd af met ouders en weet relevante partners (jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg, gemeentelijke voorzieningen, cluster 1/2, specialisten) te vinden en in te schakelen en er constructief mee samen te werken.
4. Elke school heeft de monitoring & dossiervorming op orde
De school borgt systematische monitoring en dossiervorming (observaties, leerlingvolgsysteem, toetsgegevens) zodat analyses, ontwikkelingsperspectieven en eventuele verwijzingen goed onderbouwd zijn.

5. De specifieke preventieve en licht curatieve interventies

Binnen ons SWV dienen alle scholen preventieve en licht curatieve interventies te kunnen bieden op de volgende onderwerpen:

1. Taalontwikkeling
2. Rekenontwikkeling
3. Kenmerken van begaafdheid
4. Vertraagde of stagnerende cognitieve ontwikkeling
5. Sociale en emotionele ontwikkeling
6. Fysieke ontwikkeling, praktische zelfredzaamheid, belastbaarheid en medisch handelen

We gaan er vanuit dat elke school in staat is om na te gaan wat leerlingen die zich minder goed of snel ontwikkelen, nodig hebben om tot leren te komen. Altijd vanuit de gedachte dat wat goed is voor één leerling, vaak goed is voor alle leerlingen.

Scholen organiseren de ondersteuning binnen de eigen school, binnen het bestuur of in samenwerking met andere scholen en partners binnen het samenwerkingsverband. Op deze manier wordt geborgd dat de benodigde ondersteuning voor iedere leerling beschikbaar is, ook wanneer een individuele school deze expertise niet volledig zelf in huis heeft.

5.1 Taalontwikkeling

Aanbod en materialen

- De school biedt een rijke en doelgerichte taalomgeving die aansluit bij de belevingswereld van leerlingen en die taalontwikkeling, spraak, lezen en spelling stimuleert.
- Er worden georganiseerde werkvormen ingezet waarin interactie met anderen centraal staat.
- De school werkt met effectieve, gedifferentieerde protocollen en methodieken voor taal, spraak, lezen en spelling, ondersteund door passend en doelgericht materiaal.
- De school is in staat lesmateriaal aan te passen (bijv. grotere letters, meer contrast, aangepaste werken en leerboeken) en aanpassingen te doen in het onderwijs- en toetsprogramma (zoals extra tijd of adaptief toetsen).
- Basale hulpmiddelen zoals bijvoorbeeld ondersteunende software of visuele ondersteuning kunnen worden ingezet waar nodig.
- De school beschikt over remediërende aanpakken voor lezen, spelling en taal, en zet op ondersteuningsniveau 3 effectieve interventieprogramma's in die specifiek gericht zijn op leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften.
- In de klas is expliciet en zichtbaar taalaanbod aanwezig (zoals woordmuren, taalposters, leeshoeken en visuele ondersteuning).

Expertise

- Scholen signaleren tijdig en adequaat:
 - ondersteuningsvragen op het gebied van lezen/spelling die kenmerkend kunnen zijn voor (risico op) dyslexie;
 - spraak- en taalproblemen (o.a. fonologie, semantiek, syntaxis, pragmatiek).
- De school kan een gerichte analyse maken op basis van observaties, toetsgegevens en leerlingvolgsystemen (uitgesplitst naar de relevante taaldomeinen en lees-/spellingonderdelen).
- De school kan een beroep doen op:
 - een taal-/lees- of dyslexiespecialist (intern of extern) voor advies en coaching rondom lezen, spelling en dyslexie;
 - een spraak-taalspecialist en/of logopedist voor analyse en advies rondom spraak en taal.
- De school is in staat ouders te adviseren over passende jeugdhulpaanbieders op dit vlak.
- De school en/of het bestuur werkt samen met de gemeente aan het voorkomen van achterstanden bij anderstalige leerlingen.
- Wanneer ondersteuning binnen de school onvoldoende is voor een leerling of wanneer aanvullende expertise nodig is, kan de school een beroep doen op expertise uit cluster 2 (leerlingen met communicatieve handicaps).

NB.

- De bekostiging en inrichting van een specifiek aanbod voor kinderen die de Nederlandse taal als tweede taal verwerven is een verantwoordelijkheid van de gemeente. Schoolbesturen werken voor deze doelgroep samen met de gemeente om dergelijk aanbod zo kindnaabij te organiseren.
- De ondersteuning voor ernstige Dyslexie (ED) wordt na diagnose ingezet door een specialistische zorgaanbieder en bekostigd door de gemeente.
- Logopedische ondersteuning ter bevordering van de taalontwikkeling valt onder het basisaanbod van de zorgverzekeraar.

5.2 Rekenontwikkeling

Aanbod en materialen

- De school biedt goed gedifferentieerd rekenonderwijs in de klas.
- De school biedt begeleiding aan:
 - leerlingen die een zeer goede en snelle rekenontwikkeling doormaken
 - leerlingen met geringe rekenwiskunde problematiek op specifieke deelgebied
 - leerlingen met ernstige rekenwiskunde problematiek
- De school werkt volgens het Protocol Ernstige Reken-Wiskundeproblemen en Dyscalculie (ERWD).
- De school kan een leerling dossier opbouwen dat bruikbaar is als onderbouwing voor diagnostiek en behandeling van ernstige reken en wiskunde problemen en dyscalculie.
- De school kan bestaand lesmateriaal aanpassen op basis van onderwijsbehoeften.
- De school kan aanpassingen doen in het onderwijs- of toetsprogramma (bijv. extra tijd) en hulpmiddelen inzetten ter ondersteuning (bijv. kladpapier of een rekenmachine).
- De school beschikt over (een) remediërende aanpak(ken) voor rekenen.

Expertise

- Leerkrachten kunnen ondersteuningsvragen op het gebied van rekenen en wiskunde signaleren, waaronder signalen die kunnen wijzen op dyscalculie.
- De school reageert tijdig en adequaat op deze signalen.
- De school is in staat ouders te adviseren over passende jeugdhulpaanbieders die:
 - onderzoek doen (ERWD-indicatie t/m groep 5, dyscalculieverklaring vanaf groep 6)
 - behandeling bieden (ondersteuning fase rood)
- De school stemt af met ouders en externe ondersteuners om het leereffect voor de leerling te optimaliseren.

NB.

- Het begeleiden van leerlingen met ernstige en hardnekkige rekenwiskunde problematiek (fase rood) valt niet onder de basisondersteuning.
- Tot op heden wordt dyscalculieonderzoek niet vergoed door de zorgverzekeraar. De kosten voor diagnostiek en behandeling komen voor rekening van ouders.

5.3 Kenmerken van begaafdheid

Aanbod en middelen

- School creëert een leeromgeving die aansluit bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met kenmerken van begaafdheid.
- School biedt begeleiding op het gebied van metacognitieve vaardigheden (executieve functies, studie- en planningsvaardigheden, leren leren) en sociale en emotionele ontwikkeling.
- School organiseert regelmatige contact- en samenwerkmomenten voor leerlingen met kenmerken van begaafdheid, binnen de eigen school of samen met andere scholen.
- School beschikt over methodieken, materialen en verrijkingsaanpakken die specifiek geschikt zijn voor leerlingen met kenmerken van begaafdheid.
- School heeft teambrede afspraken vastgelegd rond het signaleren en begeleiden van leerlingen met kenmerken van begaafdheid.
- School beschikt over de expertise van een begaafdheidsspecialist (intern of extern) voor advies, ondersteuning of begeleiding voor leerkrachten en ouders.

Expertise

- Scholen signaleren tijdig kenmerken van begaafdheid, inclusief kenmerken van leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong.
- Scholen kunnen signalen van begaafdheid vertalen naar passend handelen in de klas of in andere arrangementen die passend zijn voor deze leerlingen (plusgroepachtige activiteiten).
- Scholen kunnen onderpresterende leerlingen met kenmerken van begaafdheid signaleren en passend begeleiden.

NB.

- Voltijds hoogbegaafdheidsonderwijs wordt binnen SWV Twente Noord niet aangeboden.

5.4 Vertraagde of stagnerende cognitieve ontwikkeling

Aanbod en materialen

- De school kan een leeromgeving creëren die aansluit bij de onderwijsbehoeften van de leerling. Dit omvat het aanpassen van het aanbod en het opstellen van een passende individuele leerlijn.
- De school kan een leeromgeving creëren die aansluit bij de onderwijsbehoeften van de leerling. Dit omvat het aanpassen van het aanbod en het opstellen van een passende individuele leerlijn.
- De school werkt actief aan het bevorderen van leerhouding, zelfvertrouwen en zelfredzaamheid van leerlingen met lage cognitieve mogelijkheden. Wanneer handelingsverlegenheid optreedt, kan de school passende interne of externe expertise inschakelen.
- De school organiseert ondersteuning bij leerachterstanden en hiaten in de leerontwikkeling en beschikt over lesmateriaal dat aansluit bij differentiatie in de lesstof.
- De school beschikt over remediërende methoden voor de basisvakken.

Expertise

- De school kan signalen van een vertraagde ontwikkeling vroegtijdig herkennen en hierover in gesprek gaan met ouders.
- School reageert tijdig en adequaat op deze signalen, met inzet van collega's of externe professionals wanneer nodig.
- De school heeft kennis van divergent differentiëren en weet dit doelgericht toe te passen.

NB.

- Onderwijs aan en begeleiding van leerlingen die zeer specifieke ondersteuning nodig hebben vanuit een langdurige aanwezige stoornis, syndroom of beperking valt hier niet onder.

5.5 Sociale en emotionele ontwikkeling

Aanbod en materialen

- De school hanteert een positieve en inclusieve basishouding waarbij leerlingen met extra onderwijs- of ontwikkelingsbehoeften op een passende manier worden ondersteund.
- De school creëert een voorspelbare en veilige leeromgeving met helder geformuleerde gedragsverwachtingen waarin leerkrachten consequent gewenst sociaal gedrag modelleren (zoals zelfregulatie, respectvolle interactie en constructief conflicten oplossen).
- De school faciliteert gerichte interventies om het pedagogisch-didactisch handelen van leerkrachten te versterken.
- De school weet de juiste routes binnen de jeugdhulpverlening en jeugdgezondheidszorg te vinden wanneer doorverwijzing nodig is, en is op de hoogte van het aanbod aan trainingen en ondersteuning binnen de gemeente (zoals weerbaarheidstrainingen en faalangstreductie).
- De school volgt de sociale en emotionele ontwikkeling van leerlingen, bijvoorbeeld via een leerlingvolgsysteem en reageert tijdig en adequaat bij risicosignalen.
- De school maakt gebruik van een programma of aanpak gericht op sociale veiligheid en op het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen.

Expertise

- Leerkrachten beschikken over kennis van sociale en emotionele ontwikkeling en van de invloed die minder goede executieve functies hierop kunnen hebben.
- Leerkrachten herkennen signalen en weten deze tijdig en adequaat om te zetten in onderwijsaanpassingen voor leerlingen met lichte ondersteuningsvragen.
- De school heeft inzicht in cognitieve functies en executieve functies en begrijpt welke rol deze spelen in de sociale en emotionele ontwikkeling van leerlingen.
- De school kan executieve functies op een structurele en planmatige manier stimuleren en versterken.
- De school kan een beroep doen op een gedragsspecialist die leerkrachten adviseert over ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag, sociale en emotionele ontwikkeling en executieve functies. Deze specialist kan afkomstig zijn uit het interne team (bijv. een KC'er met aanvullende scholing), of extern (bijv. een schoolmaatschappelijk werker, schoolcoach, leerkracht met expertise, orthopedagoog of psycholoog).

NB.

- Onderwijs aan en begeleiding van leerlingen met langdurig sociale en emotionele problemen, die het functioneren in de reguliere groep belemmeren, vallen niet onder de basisondersteuning.

5.6 Fysieke ontwikkeling, praktische zelfredzaamheid, belastbaarheid en medisch handelen

Aanbod en materialen

- De school beschikt over een *protocol medisch handelen* dat door alle teamleden wordt gekend en nageleefd.
- De school organiseert – met toestemming en in overleg met ouders – dat medische handelingen die geen BIG-registratie vereisen, uitgevoerd kunnen worden. Hierbij kan de school, indien nodig, gebruikmaken van externe professionals.
- De school legt afspraken met ouders en hun expliciete toestemming voor het uitvoeren van medische handelingen (niet-BIG) of het toedienen van medicatie vast in een overeenkomst of verklaring.
- De school zorgt ervoor dat een langdurig zieke leerling op een alternatieve manier betrokken blijft bij het dagelijkse onderwijs, zowel pedagogisch, didactisch als sociaal. De doorgaande leer- en ontwikkelijn blijft hierbij uitgangspunt.

Expertise

- Leerkrachten kunnen ondersteuningsvragen op het gebied van medische zorg, fysieke belastbaarheid en praktische hulpbehoeften tijdig signaleren.
- De school reageert tijdig en passend op deze signalen, in overleg met ouders en betrokken professionals.
- Wanneer een leerling een fysieke beperking heeft, ziek is of medische handelingen nodig heeft, vraagt dit maatwerk. Leerkrachten zijn onder arbeidsrecht nooit verplicht om medische handelingen uit te voeren, ook niet wanneer dit onderdeel zou zijn van basisondersteuning. Het uitgangspunt is: ja, tenzij.
- Bij complexe situaties neemt de school tijdig contact op met het samenwerkingsverband en/of de gemeente, zodat vroegtijdig kan worden meegedacht over passende ondersteuning.

Fysieke ruimte

- De school kan beschikken over een aparte ruimte in of nabij de school voor verzorging of begeleiding.
- De school heeft een afgesloten ruimte voor het veilig bewaren van medicijnen en maakt duidelijke afspraken over het beheer hiervan.
- De school is toegankelijk voor leerlingen met een lichamelijke of motorische beperking. Dit omvat minimaal rolstoeltoegankelijkheid, een (trap)lift en aangepast sanitair. Indien deze voorzieningen ontbreken, zet de school zich in om de benodigde aanpassingen zo snel mogelijk te realiseren.

NB.

- Leerlingen worden geacht zindelijk te zijn bij instroom op school, behalve wanneer sprake is van een medische oorzaak die dit verhindert.
- Onderwijsaanpassingen voor leerlingen met een visuele beperking (cluster 1) of een auditieve/communicatieve beperking (cluster 2) worden in principe gerealiseerd in samenwerking met de ambulant begeleiders van cluster 1 (bijv. Bartiméus) en cluster 2 (bijv. Kentalis).

6. Versterken basisondersteuning: hoe doen we dat?

Vanuit het swv brengen we in kaart hoe de basisondersteuning op scholen is gerealiseerd. Ten aanzien van de kwaliteit van de basisondersteuning hanteren we dat een school deze op orde heeft wanneer:

1. De basiskwaliteit volgens het inspectiekader p o van de onderwijsinspectie als voldoende wordt beoordeeld.
2. De school werkt volgens de uitgangspunten en standaarden van handelingsgericht werken, zoals vastgelegd in het ondersteuningsplan.
3. De onderwijs- en ondersteuningsstructuur binnen de school goed georganiseerd is.
4. De school de afgesproken preventieve en licht curatieve interventies van de basisondersteuning kan uitvoeren.
5. Het onderwijs- en ondersteuningsaanbod duidelijk is beschreven in de schoolgids.

We organiseren als swv jaarlijks gesprekken met de schoolbesturen. In deze jaargesprekken blikken we terug op de doelstellingen die het afgelopen jaar zijn geformuleerd en de behaalde resultaten daarbij. We doen dit volgens de uitgangspunten en afspraken die we in onze kwaliteitscyclus hebben geformuleerd. Daarnaast verantwoorden de schoolbesturen zich over hoe ze de door het samenwerkingsverband toegekende middelen hebben ingezet. Het jaargesprek is een moment van reflectie en bezinning: Waar zijn de schoolbesturen trots op? Welke successen zijn er behaald als het gaat om passend onderwijs en inclusie?

De kwaliteit van de basisondersteuning komt in deze gesprekken ook aan de orde. Om schoolbesturen (en kwaliteitszorgmedewerkers van besturen) te ondersteunen bij het in kaart brengen van het niveau van basisondersteuning, wordt de komende periode gewerkt aan een rubric basisondersteuning. In de rubric (die geen afvinklijst is, maar een kader waar scholen zich binnen kunnen ontwikkelen) staan de afspraken uit de basisondersteuning in meer detail beschreven en worden concrete voorbeelden gegeven om het niveau van de school te duiden. Scholen kunnen op basis van de rubric hun eigen niveau in kaart brengen en voor zichzelf bepalen waar ze sterk in zijn en waar nog mogelijkheden voor ontwikkeling liggen. Besturen (kwaliteitszorgmedewerkers van de besturen) kunnen de rubric ook gebruiken om de basisondersteuning op de scholen die binnen het swv vallen, in kaart te brengen. Zo zorgen we er samen voor dat de kwaliteit van de basisondersteuning van hoog niveau wordt, is en blijft.

Bijlage 1: Begrippen en definities

Hoorrecht

Het hoorrecht is het recht van leerlingen om mee te praten en mee te denken over hun ontwikkelingsperspectief en de ondersteuning die zij op school krijgen. Dit hoorrecht geldt voor alle onderdelen van het ontwikkelingsperspectief (OPP). Het gaat dus niet alleen over het handelingsdeel (hoe en welke interventies worden ingezet), maar bijvoorbeeld ook over de onderwijsbehoeften en het uitstroomperspectief. Het hoorrecht is verplicht vanaf 1 augustus 2025. Ontwikkelingsperspectieven die zijn opgesteld voor die datum hoeven niet opnieuw opgesteld te worden. De gelegenheid tot hoorrecht moet bij die ontwikkelingsperspectieven wel worden geboden als deze worden bijgesteld en geëvalueerd.

https://www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl/wp-content/uploads/2025/10/Factsheet-hoorrecht_versie-oktober-2025.pdf

Educatief partnerschap

Bij educatief partnerschap ondersteunen ouders en de school elkaar en proberen ze hun bijdragen zo veel mogelijk op elkaar af te stemmen. Doel is het leren, de motivatie en de ontwikkelingen van de kinderen te bevorderen. De term partnerschap geeft aan dat de relatie een wederzijds karakter heeft. Het gaat niet alleen om een beweging van ouders richting de school, maar ook om een beweging van de school richting de thuissituatie. Het kind staat hierbij centraal. Het idee achter educatief partnerschap is dat ouders en school hun ervaringen en kennis allebei inzetten en als partners gelijkwaardig zijn. Ze kunnen samen zo meer bereiken voor het kind dan ieder afzonderlijk.

<https://www.kennisrotonde.nl/vraag-en-antwoord/schooladvies-en-educatief-partnerschap>

Handelingsgericht werken

Handelingsgericht werken (HGW) biedt een systematische aanpak die onderwijsprofessionals helpt om planmatig te werken en het onderwijs zo in te richten dat alle leerlingen optimaal kunnen profiteren van het onderwijsaanbod.

<https://hgw-noelle-pameijer.nl/hgw/>

Handelingsgericht integraal arrangeren

Handelingsgericht integraal arrangeren begint met het vormen van een zo breed en compleet mogelijk beeld van de leefwereld van een kind of jongere. Hiervoor is overleg nodig met ouders, waar mogelijk met kinderen en jongeren, en met professionals van onderwijs en zorg. Het gaat om het samenbrengen van kennis, inzichten, middelen, acties en betrokkenen voor het maken van één samenhangend plan dat aansluit bij de behoeften van kinderen en hun omgeving. Dit noemen we een Ontwikkelingsperspectief (OPP).

<https://nederlands-jeugdinstituut.foleon.com/leidraad/zio/5-integraal-arrangeren>

Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Scholen stellen een helder en bondig Ontwikkelingsperspectief (OPP) op voor alle leerlingen waarvan de ondersteuningsbehoefte de basisondersteuning overschrijdt. Scholen

registreren de begin- en einddatum van het OPP in het Register Onderwijsdeelnemers (ROD). Het speciaal basisonderwijs (SBO) en speciaal onderwijs (SO) stelt voor alle leerlingen een OPP op.

<https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwijssectoren/toezicht-op-samenwerkingsverbanden-passend-onderwijs/ontwikkelingsperspectief-opstellen-en-registreren>
<https://kwaliteitszorg.nl/het-ontwikkelingsperspectief-tips-en-eisen-voor-het-opp/>

Het ondersteuningsaanbod

Het ondersteuningsaanbod omvat de begeleiding, voorzieningen en expertise die een school of samenwerkingsverband beschikbaar heeft om leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben passend onderwijs te bieden. Het gaat hierbij om ondersteuning op didactisch, pedagogisch, sociaal-emotioneel of fysiek gebied.

<https://www.wij-leren.nl/ondersteuningsaanbod.php>

Protocol medisch handelen

Elke school moet een protocol medisch handelen opstellen. Dit protocol beschrijft ten minste het beleid rondom:

- o het handelen wanneer een leerling ziek wordt op school
- o het bewaren en toedienen van medicijnen
- o het uitvoeren van medische handelingen (zowel niet-BIG als BIG)

<https://www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl/document/medisch-handelen-in-het-onderwijs/>

Zorgplicht

De zorgplicht voor scholen geldt vanaf het moment dat een kind schriftelijk is aangemeld (vanaf 3 jaar). School is vanaf dat moment verplicht om een leerling met extra ondersteuningsbehoeften óf zelf passende ondersteuning te bieden, óf in overleg met leerling en ouders een andere passende plek te vinden. Een leerling mag pas worden uitgeschreven wanneer er daadwerkelijk een passende plek is geregeld.

Bij een vooraanmelding (jonger dan 3 jaar) geldt de zorgplicht nog niet. De manier waarop de extra ondersteuning wordt ingevuld en bekostigd, hangt af van wat er nodig is en wie deze ondersteuning geeft. Voor het inschakelen van externe deskundigen, zoals een psycholoog of orthopedagoog, is altijd toestemming van ouders nodig.

<https://www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl/document/zorgplicht-passend-onderwijs/>